

23. Klibbal - *Alnus glutinosa*

Klibbal är ett 10-25 m högt träd som växer i kärr och längs sjöar och åar, till och med där vattnet är mer eller mindre stillastående. Den har hela blad med tvär eller urnupen spets. Det är en av de tidigast blommande arterna, som ofta kommer i gång redan i februari i södra Sverige. Arten är vanlig i hela södra Sverige, upp till södra Norrland. Längre norrut finns den här och var i älvdalar och längs kusten. Alen är vindpollinerad och kan ge allergibesvär.

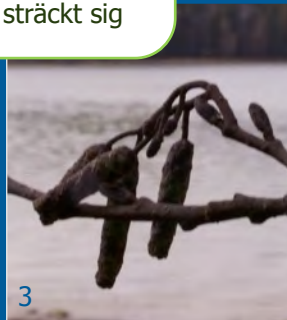
Vi prioriterar rapportering av datum för start av **hanblomning**, **lövsprickning** och **lövfällning**

Rapportera hanblomning

Hanblommorna sitter i rödbruna hängen på cirka 2 cm långa skaft. Vid blomningen är de 3-8 cm långa. När den har börjat kan du se de gulröda ståndarknapparna mellan hängefjällen. Om det inte är alltför fuktigt i luften, ser du pollenet som en liten rök när du slår försiktigt på hänget. När blomningen är över, är hängena glesa och ståndarknapparna bruna och tomma.

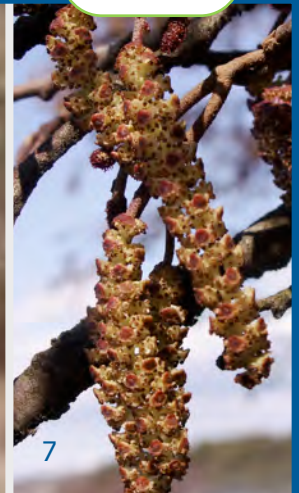
Vilande hanhängen som ännu inte sträckt sig

Rapportera när ståndarknapparna är synliga och sprider pollen!

Tomt hänge

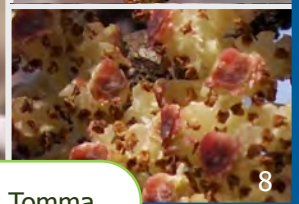

Ståndarknappar med pollen

6

Tomma ståndarknappar

Honblomning och fruktsättning

De kottelika honblomställningarna är bara någon centimeter långa. Bakom varje fjäll finns det en blomma, som endast består av en pistill med två grå-rosa märken och ett outvecklat fruktämne. Under blomningen sticker märkena ut bakom fjällen.

Efter befruktningen förvedas hela honblomställningen och blir mörkbrun. Fruktarna, som är nötter, sprids under senhösten. Då är kottefjällen utspärrade.

Rapportera lövsprickning

Lövsprickningen startar när trädet upplevs grön på avstånd. Om du tittar närmare, skall åtminstone hälften av bladen ha kommit ut ur knoppen, men ännu inte utvecklats så långt att bladskافتet är synligt.

Rapportera när du ser hela bladskivan men skaftet ännu inte kommit fram!!

Rapportera lövfällning

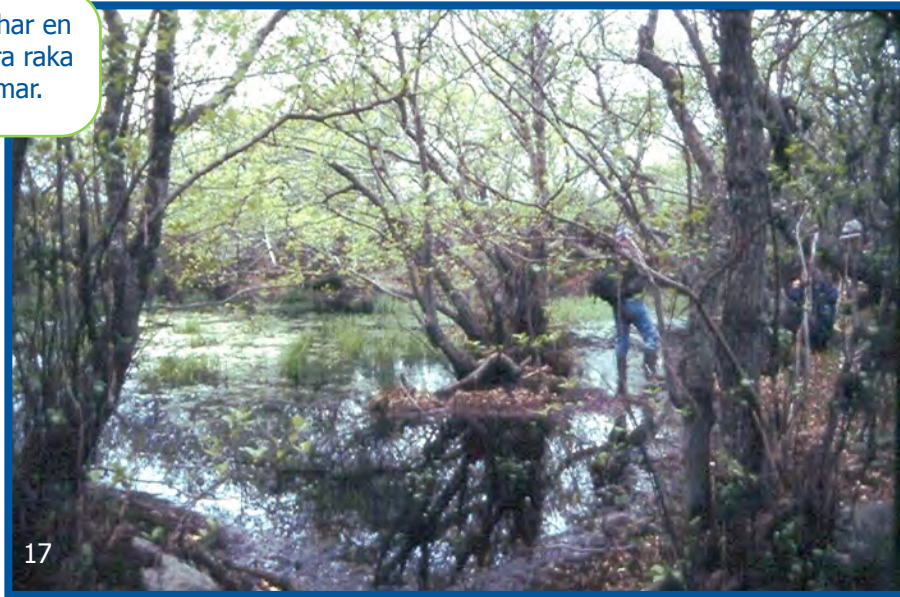
Du skall rapportera att höstlövsfasen startar när en tredjedel av alla löv har fallit av.

Klibbalens blad faller vanligen av gröna, vilket sannolikt har att göra med att trädet leder i symbios med en svamp som kan ta upp luftens kväve. Svampen ombildar kvävet till kväveföreningar som trädet kan tillgodogöra sig. Det behöver alltså inte ta till vara det kväve som finns i bladens klorofyll inför vintern, som många andra lövfällande träd gör.

14	Här kommer det bilder!	16
Rapportera när en tredjedel av löven fallit av!		

Kännetecken

Träden har en eller flera raka stammar.

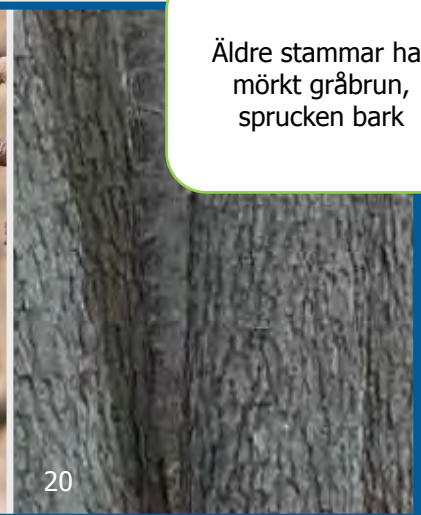
Bladen har tvär eller urnupen spets.

Vinterknopparna är rödbruna, skaftade och klibbiga liksom skotten.

Äldre stammar har mörkt gråbrun, sprucken bark

När en stam brutits av, skjuter stubben skott. Nya rötter bildar socklar när den gamla stubben ruttnar.

